

Psalmus

queris quē nemo tangebat: nisi ita in celo ad dexterā p̄ris sederet ut et in terra in nob̄ q̄si iaceret. **B**is a dextris tuis: cōquassabit in die ire sue reges. **J**udicabit in gentib⁹: **S**ed nūc p̄ occultis. Erit enī et iudicū māifestū: iudicabit i genib⁹: **M**odo enī fit: Perit memoria eoz cū sonitu. In ipso psalmo est, p̄ occulti: Perit memoria eoz cū sonitu: et dñs in eternū p̄manet: Parauit i iudicio sedē suā: et ipse iudicabit orbē terrar̄ in equitate. Ibi dictū ē: increpasti ḡetes et perit impius: nomē eoz delesti in eternū: hoc occulte agit. In die ġire sue conquassabit reges: iudicabit in gentibus. **Q**uō: Audi qđ sequit. **R**eplebit ruinas. **M**odo sic iudicabit in gentibus ut repleteat ruinas: nam quādo in finem iudicauerit dānabit ruinas. Replebit ruinas. Quas ruinas? **Q**uisquis a nomine eius ei timuerit cadet: cuz ceciderit euertet qđ erat: ut edificez qđ non erat. **J**udicabit in gentib⁹: replebit ruinas. **Q**uisq̄s cōtumaces in christū: casurā turrim in altū erexisti. Bonū ē ut teipm deiçies hūllis reddar̄: sedenti ad dexterā p̄ris pedib⁹ puoluar̄: ut fiat in te ruina costruēda. Nam si p̄manes in mala altitudine tūc deñcieris qđ nō edificaberis. Etenī de talib⁹ dicit in alio loco scripture: Destruere eos et non edificabis eos. Proculdubio nō diceret de quibusdā: destrue eos et nō edificabis eos: nisi quosdā ita destrueret ut edificaret. Qđ sit hoc tpe cū christus in gentib⁹ ita iudicat ut repleteat ruinas. **C**ōquassabit capita sup terrā multa. **H**ic sup terram in hac vita: cōquassabit capita in terra mltā. **D**e supbis hūiles facit: Et audeo dicere fr̄es mei: utile est capite quassato hic humiliter ambulare: q̄z capite erecto in iudiciuz eterne mortis incidere. **M**ulta capita cōquassabit ruinas faciendo: sed replēdo edificabit. **T**errente in via bibet: ppterrea exaltabit caput. Gldeam⁹ et in via bibētem de torrēte primo: **Q**uis est torrēte? Profluxio mortalitatis humane. **S**ic enī torrens pluialiib⁹ aquis colligif: redidat: p̄strepit: currit: et currēdo decurrit: id est cursuz finit: sic ē omnis iste cursus mortalitatis. **N**ascut hoies: viuūt: morūt: et alijs morētib⁹ alij nascunt: rursusqz illis morētib⁹: alij oriunt: succedit: accedit: decedit: nec manebūt. **Q**uid hic tenet: **Q**uid nō decurrit: **Q**uid nō q̄si de pluia collectū ut in abyssi: **Q**uo enī fluui⁹ re

Alia fa.
nationib⁹.Alia fa.
implebit.Alia fa.
in terra
multor.

CX

pēte collect⁹ de pluia: de guttis imbrū: it ī mare: nec apparet: q̄r nec apparebat aīq̄ de pluia colligere: sic hoc gen⁹ humanū de occultis colligif et profuit in mortē: rursum in occultū p̄git: mediū hoc sonat et trāsit. **B**ec hoc torrēte bibit ille: non est dēgnat⁹ bibere de hoc torrēte. Bibere enī de hoc torrēte illi erat: nasci et mori. **H**oc habet et torrēte iste: nativitatē et mortē. **G**usce p̄t hāc christus: nat⁹ est et mortu⁹ ē. Ita de torrēte in via bibit: exultauit enī ut gigas ad currēdā viā. **B**ec torrēte ġ in via bibit: q̄r in via pctōp nō stetit. **Q**uia ġ de torrēte in via bibit ppterrea exaltauit caput: id est q̄r humiliat⁹ est: et fact⁹ est subdit⁹ vsc⁹ ad mortē: mortē aut̄ crucis: ppterrea eum d⁹ exaltauit a mortuis: et donauit ei nomine qđ est sup offie nomine: ut in nomine Iesu omne genu flectat: celestū: terrestriū et infernoꝝ: et omnis lingua p̄siteat: q̄r dñs Jesus christus in gloria est dei patris.

Explīcit tractat⁹ de psalmo. CIX.**I**nīcipit tractat⁹ de psalmo. CX.**P**refatio.

Tenerūt dies ut cantem⁹ alleluia. **V** Adestote animo fr̄es ad percipiēda ea q̄ dñs suggerit ad exhortatiōnē nfam: et nutriēdā caritatē q̄ nob̄ inhere deo bonū est. Adestote animo cantores boni filij laudis: et glorie sempiterne veri et incorrupti dei. Adestote intēti qui nostis cantare et psallere in cordib⁹ vris dño: gratias semp̄ agētes in omnib⁹ et laudate deū. **H**oc est enī alia. Et hi quidē dies veniūt trāsūti: trāsētqz venturi: et significat diē q̄ nō venit nec trāsīt: q̄r nechēsterno p̄cīt ut veniat: nec crastino v̄get ut transeat. **A**d quē sane nos cuz venerim⁹ inherētes ei: nec nos trāsibim⁹: Et sic quodā loco cānit̄ deo: **B**eatū q̄ habitat in domo tua dñe ī secla sclop̄ laudabūt te: hoc erit oculosqz negociū: hoc opus vacātiū: hec actio quietoz: hec cura securoz. **S**ic enī dies isti p̄terit dieb⁹ quadragesime: qb⁹ aī resurrectio nē dñci corporis vite hui⁹ significat meror solēniter grata hilaritate succedit: sic dies ille q̄ post resurrectionē dabis plenario corpori dñi: hoc est sancte ecclesie cūfictis vite hui⁹ erūnis atqz dolorib⁹ exclusis perpetua beatitudine succedit. **H**ec aut̄ vita de nobis exigit cōtinētia: ut etiā cū labore et luctamine ingemiscētes: grauati et habita culsi nřm qđ de celo est supindui cupiētes: a seculariib⁹ delectationib⁹ temperemus.

Et significat quadragenario numero: q̄ t̄
Ab̄oyles et H̄elias: et ip̄e d̄ns ieiunauest.
Precipit enī nobis et ex lege et ex p̄phetis
et ex ip̄o euangelio qđ testimoniu habet a
lege et p̄phet. Tn̄ etiā in mōte inf vtrāq̄
psionā mediūs saluator effulsi: vt ab oib̄
mūdi illecebris: quib̄ captiui hoies obli-
uiscunt deū: audiuitate nostrā tāq̄ ieiunio
tēperantie refrenem?: qđ diu refectio deca-
logi legis: tāq̄ psalteriū decē chordarū p̄
quatuor eiusdē mūdi p̄tes: id est toto orbe
p̄dicatur: vt decē quater ducta quadrage-
nariū numerū signet. Qui quagenario ve-
ro numero post resurrectōe dñi: quo cāta-
mus alleluia: nō cuiusdā t̄pis finis et trāsi-
tus: s̄ beata illa significat eternitas: q̄a de-
nariū additus quadragenario: laborati-
bus in hac vita fidelib̄ merces illa p̄solui-
tur: quā et primis et nouissimis paterfamili-
lias p̄parauit equalē. Audiam̄ itaq̄ ple-
nū diuina laude pect̄ p̄l̄ dei. Ecce psona
lh psalmo quēdā exultatē felici exultatio-
ne p̄figurat: et scaturitē corde ī amore dei
p̄lm sc̄z corp̄ christi ab oī malo liberatū.

Expositio psalmi.

Onfitabor tibi: inqt: dñe in
toto corde meo: Hō semper cō-
fessio peccator̄ ē: sed et laus dei de-
uotioē coreiōis exprimit. Illa luget: hec
gaudet. Illa medico vuln̄ ostēdit: hec de
sanitate gr̄as agit. H̄ec p̄fessio qndā signi-
ficat: nō solū ab om̄i malo liberatū: s̄ etiā
a malignis oib̄ sepatū. Et ideo videam̄
Ella lta. rbi cōfiteatur dño in toto corde. In cō-
fessoriū: inqt: rectoꝝ et Gregatide. Cre-
do q̄ sedebūt sup duodeci thronos iudi-
cātes duodeci trib̄ israel. Nullus enī iaz
inter eos iniqu?: nullius Jude surta tole-
ratur: nullus Symō maḡ baptizat: spiri-
tū volēs emere dū cogitat vēdere: nullus
Alexāder erarius multa mala ostēdit: nul-
lus ouina pelle tectus: falsa fr̄nitate surre-
pit: Inter quales nūc necesse est ecclia ge-
mat: et quales tūc oportet: cū om̄es iusti cō-
gregabūt: excludat. H̄ec sūt: **A**mag-
na opera dñi: exquisita in om̄es
volutates eius. Per quas nullū cōfi-
tentē deserit misericordia. Nullī est iniqtas mi-
punira: q̄i flagellat etiā oēm filiū quē reci-
pit. Sed si iustus vix saluabitur: peccator
et iūtus rbi parebit: Eligat sibi hō qđ li-
bet. Hō sic cōstituta sūt opera dñi: vt crea-
tura in arbitrio libero p̄stituta creatori: su-
peret voluntatē: etiā si cōtra eī faciat volū-

tatē. Hō vult deus vt pecces: nā p̄hibet:
t̄ si peccaueris: nō putes hōiem fecisse qđ
voluit: et deo accidisse qđ noluit. Si cō
vult vt hō si peccet: ita vult peccāti p̄cere
vt reuertat et vivat. Ita vult postremo in
peccato p̄seueratē punire: vt iusticie potē
tiā cōtumax nō euadat: Ita q̄cuid elege-
ris: om̄ipotēti nō deerit vñ suā de te cōple-
at volūtate. H̄agna enī opa dñi: exq̄sita
in om̄es volūtates eius. **C**ōfessio et
magnificētia opus eius: Quid mag-
nificētius: qđ iustificare ipiū: Sed op̄ for-
tasste hois p̄uenit istā magnificētia d̄i: vt
cū fuerit peccata p̄fessus: iustificari mere-
atur. Descēdit enī de tēplo iustificat̄ pub-
lican̄ magis qđ ille pharise: q̄a nec ocl̄os
ad celū audebat leuare: sed p̄cutiebat pe-
ctus suū dices: deus p̄puit̄ esto mihi pec-
catori. H̄ec est magnificētia dñi: iustifica-
tio peccatoris: qm̄ qui se būliat exaltabi-
tur: et qui se exaltat būliabit. H̄ec est ma-
gnificētia dñi: qm̄ cui plurimū dimittitur:
plurimū diligit. H̄ec magnificētia dñi:
qm̄ vbi abūdauit peccatū: sup abūdauit
gratia. Sed fortasste ex operibus. Hō inqt
ex operibus: ne forte quis ex tollatur: Ip-
suis enim sumus signum: creati in ope-
ribus bonis. Justiciaz enī hō nō op̄atur:
nisi iustificatus: credēs aut̄ in eū q̄ iustifi-
cat ipiū: a fide incipit: vt bona opa nō p̄ce-
dēta qđ meruit: sed cōsequētia quod ac-
cepit: ostēdat. Tñ ergo illa p̄fessio: Hō dū
quidē opus est iusticie: sed delicti iproba-
tio. S̄ qđ se hēat nec in ipa de te hō glo-
rieris: vt q̄ gloria in dño gloriatur. Quid
aut̄ habes qđ nō accepisti: Non ergo sola
magnificētia qua iustificat̄ ipius: sed et cō-
fessio et magnificētia opus eius. Quid er-
go dicim̄: q̄a cui vult misereſ: et quē vult
obdurat: Hō qđ iniqtas ap̄d deū: Absit.
Justicia enī eī manet in seculi se-
culi. Tu aut̄ hō de hoc seculo: q̄s es q̄ re-
spōdeas deo: **M**emoriā fecit mira-
biliū suoꝝ: H̄ic būliās et būc exaltās.
Memoriā fecit mirabiliū suoꝝ: reseruans
opportune unusitata pdigia: q̄ nō infirmi-
tas hois nouitati intēta memunerit: cū sunt
eī miracula q̄tidiana maiora: Tot q̄ vni-
uersā terrā arbores creat: et nemo miratur:
arefecit verbo vñā: et stupefacta sūt corda
mortaliū: sed memoriā fecit mirabiliū suo-
ru. H̄oc enī miraculū maxime attētis cor-
dibus inheredit: qđ assiduitas nō vilefece-
rit. Quid aut̄ p̄fuerunt miracula: nisi vt

Psalmus

timetur? Quid porro p dedit timor: nisi: **Misericors et miserator domini: escas daret timentibus ser. Escā que nō corrū pitur: panē qui de celo descendit: quē nul lis meritis dedit: Etem christus p imp̄hs mortu⁹ est: Nemo ḡ talē escā daret: nisi misericors et miserator domini. Qd̄ si tātā dedit huic vite: si verbū carnē factū p̄ctōr iustiū candus accepit: quid in futuro seculo glorificat⁹ accipiet: **Memento enim erit in seculū testamenti sui: Nec totū dedit q̄ pign⁹ dedit. Fortitudine operū suorū annūciabit poplo suo. Nō stridentur israelite sancti: q̄ dimiserūt oia sua et sequi sunt eū: nō stridentur dicētes: Quis nā poterit salu⁹ fieri: qz facili⁹ intrat camelus p̄ foramē acus q̄ diues in regnū celorū. Annūciavit eis fortitudine operū suorū: qm̄ q̄ hoībus difficultia sunt deo facilia sunt. Ut det illis hereditatē gentiū: Iū est em̄ ad gentes: p̄ceptū diuitib⁹ hui⁹ seculi nō sup̄be sape: neq̄ sp̄are in incerto diuitiab⁹: s̄ in deo viuo cui facile est q̄ hoīb⁹ difficile ē. Sic em̄ nūlī vocati sunt: sic occupata ē hereditas gentiū: sic factū est vt etiā plurimi q̄ dimiserunt oia sua in hac vita vt sequerent eū: vitā etiā ipam p̄ nos eius p̄fessione p̄temperēt: et tāq̄ ca meli hūlliantes se ad portāda onera p̄ssurarū: untrarēt etiā sicut p̄ foramē acus p̄ cōpungētes passionis angustias. Ipse fecit hec cui oia possibilia sunt. **Opa manū eius veritas et iudiciū. Teneat veritas ab his qui iudicant hic: iudicat b̄ martyres et ad iudiciū p̄ducūtur: quo nō soluz eos a quib⁹ iudicati sunt: sed etiā angelos iudicēt: aduersus q̄s eis erat colluctatio: etiā cū ab hoībus iudicari viderent: q̄s nō separaret a christo tribulatio: angustia: fames: nuditas: gladius. Fidelia: enīm: oia mandata ei⁹: Nō fallit: exhibet q̄d p̄misit: nō tū est hic expectandū: nō b̄ sperandū: sed **Lōfirmata: sunt: in seculū seculū: facta in veritate et iusticia.** Hoc est verū et iustū: vt hic laboret: illic re quiescat: **Quia.** **Redeptionē misit poplo suo: Ut aut̄ redimunt: nisi a captiuitate p̄griuationis hui⁹: Nō q̄ requies: nisi in celesti patria req̄ratur. Dedit quidē deus israelitis carnalib⁹ terrenā hierusalē q̄ seruit cū filiis suis: Sed b̄ vetus testamētū est ad veterē hoīem p̄tinēs. Qui aut̄ ibi figurā intellexerūt: heredes etiā tunc novi testamēti extiterūt: qm̄ que sursum est hie-********

C XI

rusalē libera est: q̄ ē mater nostra eterna in celis. Eletere aut̄ illo re ipsa p̄batū est trāsitoria p̄misisse. Mandauit: quippe: in eternū testamentum suū. Sed quid: nū nouū: Lūus heres quisq̄s esse volueris nolo te fallas: nec terrā trabentez lac et mel carnaliter cogites: nō amena predia: nō hortos fructiferos et opacos: nō tale als quid mediteris adipisci: quale solet b̄ oculus avaricie concupiscere. Lū em̄ sit radix omnū malorū cupiditas p̄menda est: vt hic cōsumatur nō differenda vt ibi sanct. M̄mo penas fringe: gehennas deuita: anteq̄ desideres p̄mittentē dēū: caue minātem. **Sanctū et terrible nomē eius:** Pro delitijs aut̄ oībus hui⁹ seculi q̄les vel expertus est: vel augere ac multipli care cogitando potes: imortalū deliciarū matrē concupisse sapientiā. Sed **Institutum sapientie timor dñi:** Belectabite illa et ineffabiliter p̄culdubio delectabite casis atq̄ eternis veritatis amplexibus: sed prius tibi donāda sunt debita: q̄ p̄nia flagitanda. Inītū ergo sapientie timor dñi. **Bonus est intellectus:** Quis negat: Sed intelligere et nō facere periculosū est. Bonus ergo facientibus: Nec extollat mente in superbiā. Lūus em̄ timor est iniūtū sapientie. **Laus eius manet in seculū seculi.** Et hoc erit premiū: hic finis: ix et statio sedesq̄ ppetua. Illic em̄ inueniuntur: mandata fidelia cōfirmata in seculū seculi: Ipsa est hereditas noui testamenti mandata in eternū. Unq̄ petij inq̄t a domino hanc requirā vt inhabite in domo dñi p̄ omnes dies vite mee. Beati em̄ qui habitant in domo tua dñe: in secula seculorū laudabunt eum: quoniā laus eius manet in seculū seculi.

Explicit Tract. de ps. CX.

Incipit Tract. de ps. C XI.

Credo qd̄ attendistis fratres hui⁹ titulum psalmū: memorieḡ man-
datis. **Quo dīcūtū:** inquit: Ag-
gei et Zacharie. Non sū erant isti pro
phete cū ista cantata sunt. Namq̄ inter tem-
pus Baud: et trāsmigrationē populi isra-
el in babyloniam: quattuordecim generatio-
nes numerant: sicut diuina scriptura maxi-
meq̄ Athēus euāgelista testatur. Euer-
si autē templi renouatio scđm sancti Ihe-
remie p̄phetiā: ex illa transmigratione post
septuaginta annos sperabat. Qui cū com-
pleretur sub Bario rege babylonis: imple-

Allia lfa.
et virtute.

Allia lfa.
et intellectus
bonus
et omnibus

Allia lfa.
et Laudatio

Allia lfa.
Inō habet.
tequitare